

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:	
Helyben:	Vidékre küldve:
Egy évre . . . 10 kor. — fill.	Egy évre . . . 16 kor. — fill.
Fél évre . . . 5 . . .	Fél évre . . . 8 . . .
Negyed évre . . . 2 . . . 50 . . .	Negyed évre . . . 4 . . .
Egy óra . . . 1 . . .	Egy óra . . . 1 . . . 70 . . .
Egyes szám ára 4 fillér.	

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
Felelős szerkesztő: **IFJ. MÓRICZ PÁL.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:
Hat hasábos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többnapos megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden sor 4 fillér.

A debreczeni királyi ítélőtábláról

fővárosi lapokban sok szó esett most egy uzsora pör kapcsán, mely a máramarosszigeti törvényszéktől a debreczeni ítélőtáblához került fel és táblánk ítéletével nyert csattanós befejezést.

Történt ugyanis, a miként azt a lapok előadják, miként azt Bartha Miklós megdöbbenő szavú vezércikkében a tanulásaival együtt tárja fel, az uzsorások Eldorádójában, a felsővidék határmezéjében, a máramarosszigeti királyi ügyész, az uzsora vétéségek sorozata miatt beadott feljelentések alapján nyolczvannyolcz eset miatt adott be vádindítványt a törvényszékhez. Ezekből azonban husz évi dicső mult után 53 évült el és így az ügyész harminczöt eset miatt kérte vád alá helyezni a szóbantorgó uzsorást, bizonyos nevezetű Dávidovicsot.

Mi történt ekkor? A máramarosszigeti királyi törvényszék 1900 október 20-án hozott határozatával Dávidovics ellen az eljárást megszüntette, mert „a sértettek maguk kijelentették, hogy a kölcsönzés alkalmával megállapított kamatok nagysága és a fizetésektről vallomásukon kívül egyéb bizonyítékot nem szolgáltathatnak,“ tevábbá „mert habár a sértettek mindnyájan együttesen állítják, hogy terhelt az uzsoráskodással üzletszerűen foglalkozik, nem elegendő arra nézve, hogy a terhelt ellen a bűnösségre nézve alapos gyanút keltsenek,“ tehát a tekintetes törvényszék a további eljárás szükségességét nem látta fenforogni, megszüntető határozatot hozott.

Mi történt ekkor? a debreczeni királyi tábla a beadott felebezés alapján az uzsoráskodással vádolt férfit, 1900 decz. 28 án vád alá helyezte, mondván, a „sértettek nagy száma“ bizonyítja az uzsoráskodás üzletszerű fenforgását, a sértettek tényleg megfizették az óriási kamatokat tehát tulajkárosodtak, stb. stb. ezért bizonyos nevezetű férfit elítélhető.

Mi történt ekkor? A szigeti törvényszék határozat hozatalában és meggyőződésében érdekes fordulat következett be. Ugyanis a máramarosszigeti törvényszék ama bizonyos ne-

vezetű vádolt férfit, „mert Dán György, Masina Jónás, Papsa Dimitru, Valosz Axenja és még hatvan paraszt (az ítéletben névszerint elsorolvák) középapsai lakosoknak szorultságát, tapasztalatlanságát, könnyelműségét felhasználván . . . azok anyagi romlását idézte elő, . . . öt egy évi és hathavi fogházra és 6000 korona pénzbüntetésre, három évi hivatalvesztésre ítélték el.“

No de most már igazán kíváncsi lehet mindenki, hogy mi történt ekkor? Nagyon kedves, meglepő dolog. „Ugyanazon debreczeni kir. tábla, mely az óriási orrot leküldte a szigeti törvényszéknek, a miért Dávidovicsot nem akarta vád alá helyezni, felmentette nevezett, mint látszik kifogástalan, érdemes férfit az uzsoravétség vádjáról és kihuzta őt a másfélévi börtönből és 6000 kor. pénzbírságból. E salamonni ítélet, mely az 1900. decz. 28 iki határozatot arcul üti, nem egészen egy hét előtt hozott „Ama bizonyos férfit pedig „most már perelheti követeléseit tovább és kifoszthatja egész Alsó és Közép Apsát, a debreczeni tábla ítéletével zsebében.“ Miért? Mert a debreczeni kir. ítélőtábla felmentő indoka szerint „a sértetteknek a vádolt által mindvégig határozottan valótlannak nyilvánított állítása . . . a fenforgó anyagi érdekesség miatt meggyőző bizonyítéknak nem fogadható el.“

Ezután a Hazánk cz. ujság (mely a szigeti járásbírósság sommás pereinek lajstromos könyvéből igen tanulságos részletet közöl, melyek 105 esetet említenek fel, midőn a bizonyos nevezetű férfit felperesként szerepel az állami végrehajtások révén is hirhedtté vált apsa lakosok ellen) egyebek között a következőképpen folytatja: „Spanga, Pitély és Berecz, az országbíró gyilkosai mindvégig határozottan valótlannak nyilvánították azon állítását a közvérdlőnek, hogy ők ölték volna meg Mailáth György országbíró s a kir. curia mégis mindhármát akasztófára ítélte és e 3 egyént fel is akasztották. A debreczeni kir. ítélőtábla előtt ott van 50 egyén eskü alatt tett egybehangzó vallomása s egyetlen okirat-hamisítás miatt már elzárva volt gonosztevő tagadása több súlyu, mint ezernyi okmány és élő tanu vallomása.“

Nevezett laptársunk első és végkövetkeztetése mindezeknek alapján az:

„E közállapotaiban romlott vidéken minden rendes állami funkció beszűntetendő, kiveteles bíróságok küldendők oda, mert különben a hosszukezű uzsorát kirtani e területről nem lehet.“

Mi pedig megjegyezzük még, hogy egyrészt az árvák iránti jobb érzésünk parancsa következtében, másrészt azért közöltük ezen a fővárosi lapok által tárgyalt tényeket, hogy amennyiben e közlemények királyi táblánk kiválóan tisztelt urainak a figyelmét elkerülték volna, legalább a helyi lapból, lapunkból, vegyenek azokról tudomást, kijelentvén, amennyiben bármely megjegyzésnek szükségét látják, lapunk rendelkezésükre áll.

Ifjabb Móricz Pál.

Napidijasok sorsa.

(Az élő gépek.)

Az államkormányzat nagy gépezetében a másolási teendőket teljesítőapidijasok képezik azon élőgépeket, melyek nélkül az állam aligha tudna funkcionálni. Nem kevesebb, mint tizenötezer embert kényszerít a sors ilyen élőgépekké szegődni, kiket a nagy gépezet hajtó kerekei mozgatnak a végmérültségig. Az állam ezeket a gépeket csak annyiban veszi ember számba, hogy törvény által biztosította őket az éhenhalás ellen.

Az 1897. évi XXIV. t. cz. megállapította, hogy a dijnoki állás nem életpálya, csupán minőségi kellékhez nem kötött állami alkalmaztatás; tehát olyan hivatal, a mely tisztviselői jelleggel nincs fejrüházva. Vagyis a dijnoki állás, az életpályák között az egyedüli, melyben az ember elveszti emberi méltóságát és koplalási fogadalmat tesz azért, hogy az állami élőgépek közé leltározassék. Valahányszor a dijnokok sorsa kerül a tollam hegyére, mindannyiszor szánalommal gondolok azokra az emberekre és hozzátértozóikra, a kik ép oly meleg ézelemmel ragaszkodnak az élethez és a kik ép oly joggal kívánhatják az élet örömeit, mint azok, kik előtt a ranglétra áll, emelni őket fokról fokra, hogy a szerencse könnyebben mosolyoghasson rajuk.

Oh pedig sokan vannak a napi dijasok között is, a kik jobb sorsra lettek volna érdemesek, de a sors durván to zította őket abba a csoportba, a hol nem a megélhetés az élet feladata, hanem az éhenhalás ellen küzdeni a ezélja.

Pedig az állam törvény által rendezte el aapidijasok ügyét s anyagi helyzetük javításáról is gondoskodott. Az egy évi próba szolgálat után a törvény véglegesíti és iga-

zoló értesítéssel látja el a dijnokokat s az ilyen értesítéssel ellátott egyén már azon állományba tartozik, mely a törvény értelmében közelebb jutott a tisztviselői karhoz, mert ezek sorából neveztetnek ki az írkok és kezelő tisztviselők. A törvény által biztosított javadalmazás a székesfővárosban 1 frt helyett 2 korona, a vidéken pedig a 80 krajczár helyett 1 korona 60 fillérben lett megállapítva, mint a napi díjazás minimuma. Hogy azonban ez a napi díj mennyire emelhető, erről a törvény nem intézkedik. Minden évben a dijnok kérhet 6—14 napi pihenő időt; beteg is lehet 30 napig, azontul leszállított a napidija felére, a hosszabb betegség az elbocsátást vonja maga után. A fegyvergyakorlat idejére csak az esetben jár a napidíj, ha a pihenő idő használtatik fel, mert az állam egy embernek két fizetést nem adhat. A kiket pedig sorsuk a dijnoki létszamba felejt, azok részére a törvény nyugellátás-igényt is biztosított. 10 év után 200 korona, 20 év után 400 korona, 30 év után 500 korona és 40 év után 600 korona évi illetményvel. Ime ezekből áll a dijnokok állami javadalmazása.

És mindezekért nem kíván az állam egyebet, mint naponta 8 órai szakadatlan munkát szükség esetén, hivatalos óran kívül kényszer foglalkozást. (Lásd a 819—1898. I. M. sz. a kiadott miniszteri rendelet 6 ik §-át.) A munka és tevékenységi szabályzatát a miniszteriumok között, kétértelműen az igazságügyi tárca keretében alkották meg legelőnyösebben. A 66460—1900. I. M. sz. a kiadott rendelet által a gondoskodás mindenre kiterjedt, a napi tevékenység óráról órára úgy meg van szabva, hogy egy pillanat sem megy kárba.

Minden másoló napi átlagos munkája ki kell hogy tegyen 14 oldal 28—32 soros folyó írást, vagy 18 oldal vegyes írást, úrlapok kitöltésével avagy 22 oldal olyan írással, mely kizárólag úrlapok kitöltésére alkalmaztatik. Az előgépeknek versenyezni kellett a Remington-féle írógépekkel és a napi díjas a versenyt kiállotta, mert a míg a gépkezelő a 33 billentyűvel egy vonalon 60 betűt kiver, addig a másoló dijnok egyedül képes vonalanként 40 betűt papírra venni.

Amde mégis van egy bökkenő; igen sokba kerül az államnak az előgépek elleni őrzése; mert a rendelet 9. §-a szerint minden másolónak a napi tevékenységről munkakönyvet kell vezetni pontos rovatokkal. A számbavétel, a felülvizsgálat, napi zárlatok, felhavi és egész havi kimutatások a hivatalos óran kívül teljesített, működési jegyzékek számadásai, rengeteg időt vesznek igénybe. Mindezek felügyeletének gyakorlásában része van a törvényszéki elnöknek, járásbíróknak, tekkönyvvezetőnek és irodai igazgatónak. A munkaerő kihasználása érdekében foglalkoztatott felügyeleti ténykedők idővesztegetésének értéke aligha áll arányban az ellenőrzés eredményével, e tekintetben valamely ellenőrzési metronomoktól kellene gondoskodni. Talán Edison találhatna fel ilyen metronomot, mely minden másoló asztalán aképp volna alkalmazandó, hogy annak sodronyvezetése érintkezésbe állana az előgéppel, a foglalkozás ideje alatt, ez az óramutató aztán pontosan számolna be a másoló tevékenységéről és a leírt lapoldalak és az írott sorok mennyiségéről. Az erők kihasználása érdekében minden esetre megkívánatik, hogy az állam gondoskodjék olyan eszközökről, melyek a befektetés értékének behozatalát biztosítsák.

De most vegyük elő emberi érzésünk jobb részét és szóljunk őszintén; ha a dijnokok az államkormányzat gépezetében annyira szükséges és hasznos emberanyag, ak-

kor miért becsüljük kevesebbre, mint pl. a hivatal szolgálókat?

A dijnokok helyzetének javítása miért nem képezhetné a humanizmus feladatát.

Míg a többi állami alkalmazottaknak segélyt, jutalmat, szabadságidőt és utazási kedvezményt adnak, addig a dijnok csak álmában élvez ilyeneket, sőt a melyik vasuti jegy-igazolványért merészkedett folyamodni, azt az államvasutak igazgatósága 123.789—1901. a. I. számú rendeletével kegyetlenül elutasította azzal, hogy a dijnok nem olyan alkalmazottja az államnak, a ki nyugdíjképes állásban eskü és fegyelmi rendszer mellett él. Hát akkor mire való az 1897. évi XXIV. t. cz. 2. §. és 4. §-ainak intézkedései? Különben ezen törvény gyakorlati alkalmazása napról-napra alkalmatlanabbá válik, ezért ennek megváltoztatása már elodázhatatlan.

Az állami tisztviselők maguk érezték már az 1901. évi kongresszus alkalmával, hogy ezért a hozzájuk közel álló csoportért szintén szót kell emelniük, azért meg is tették, mert a dijnokok érdekében az emlékiratukban a napidijasok serelmét a következőképp juttatták kifejezésre:

„A napidijas férfiak és nők a lakalmak között, kiket a dijnoki törvény az állami tisztviselői karhoz közelebb hozott ugyan s a tisztviselő karba való átlépésüket megkönnyítette, de mert ez csak egy részükre nyújt az idő szerint beváltásra kerülő reményeket, méltányosnak tartjuk azon kérésüket, hogy helyzetük a törvénynek megfelelő módosításával ugy anyagi, mint erkölcsi tekintetben, valamint jövőjük tekintetében tovább menőleg is javíttassék s a napidíj a minimum a létminimum határát minden esetre meghaladja.“

Ha tehát számba vesszük a dijnokok nyomorúságos helyzetét és betekintünk a dijnok törvény rendelkezéseibe, azt a benyomást érezzük, a mit az állatvédő érez, midőn az áldozat kínzását látja és az ellen tiltakozik vagy megvédelmezni törekszik! Ennek a törvénynek oly alap hibái vannak, melyeket a humanizmus nevében kell megkorrigálni!

Három fő dolgon kell változtatni:

A törvény második §-ában megállapított napidíj minimumát a fővárosban 2 kor. 40 fill. és a vidékre nézve 2 koronára kell emelni s a törvénynek az előmenetelre nézve hiányzó rendelkezését pótolni kell úgy, hogy a becsületes és szorgalmas munkásnak a megfelelő évek múltán előmenetele napidíjának emelkedésével biztosíttassék úgy, hogy a napidíj 4 koronáig felemeltessék.

Módosíttassék a törvény abban a tekintetben is, hogy ugyanazon kedvezménynek, melyek a tisztviselő altisztek és szolgálóknak adhatók az arra érdemes napidijasoknak is megadassék, nevezetesen a vasúton való kedvezményes utazásra engedélyezhető jegy igazolvány.

Végül: szolgálóképtelenség esetén a nyugellátásra való igényre az 1897. XXIV. t. cz.-ben magyar állam tekintélyét mélyen sértő és szégyenletesen meghatározott tíz év után 200 kor. 20 év után 400 kor. 30 év után 500 kor. és 40 év után 600 kor. nyugdíj illetményeket hatályon kívül kell helyezni, mert ez nem embernek való nyugellátás, mikor az az ember még család fenntartó és honpolgár is! El sem lehet képzelni, hogy micsoda alapelv vezérelte a törvényhozókat, mikor ezt a törvényt megalkották? A törvénynek ezt a (4. §-át) szakaszt aképp kell módosítani, hogy a napidijasok részére terjesztessék ki az 1885. évi XI. t. cz. azon rendelkezése, mely 10 évi szolgálat után a napidijas részére is az utolsó évi nyugdíj átlagának 40 %-át kapja

meg nyugdíjkép és minden további évi szolgálat után fizetésének 2%-át!

Ez volna az igazság, ez volna a méltányosság!

Ha az állam ily értelemben módosítani fogja a dijnok törvényt, akkor a dijnokokat az állam visszaadná emberi voltuknak s nem lennének többé „írógépek“ mindeniket megszállaná az öntudatnak az az érzése és reménye, hogy lankadatlan szorgalmának és munkásságának megkapja jutalmát az előmenetelben s egyéb kedvezményekben s a hosszú, nehéz szolgálat után minden szolgálati évének élvezné az állam kegyét a méltányos nyugellátásban. Az állam pedig nemcsak tekintélyében emelkednék, hanem a méltányosan javadalmazott munkaerő kihasználására nem kellene drága metronom ellenőrzést alkalmazni, mert akkor a szorgalmat és tevékenységet nem a kényszer, hanem a becsület érzés és a hála vezérelné.

Harmath Domokos.

Ferde gazdálkodás.

(Levél Borszék fűrdőből.)

Irta: Smilovits Mihály.

Ujjong a Székelyföld, örömmámorban uszik egész Csikmegye. Hozsannától visszhangzanak a csiki havasok. Hozsannától, melyet a kormány hangoztatnak, mivel az ige nem sokára testet fog ölteni. Megkapják a régen ohajtott vasutat. Különösen örül ennek Csikmegyének az a része, mely Gyergyó név alatt ismeretes. Ezek valóban tantalusi kinokat szenvednek. Határuk tele van a természet által oly bőven nyújtott kincsekkel; hegyeik gyomra gazdag érczel bővelkedik; egész heglánczok csupán, különböző színű márványból állanak, fehér is gyakran fordul elő; a hegyek takarója ősfenyvesekkel van tele és mind e mellett nem marad nekik egyéb hátra, mint, hogy vagy éhen haljanak meg a hazáért, vagy a vándorbotot vegyék kezökbe és keressenek új és jobb hazát, ha valahol ugyan befogadják őket.

De nem csak Csikmegyében, hanem mindenütt, hol székely lakik, kezdenek jobb jövőben reménykedni, látván, hogy a kormány komolyan ki akarja terjeszteni védő szárnyait a székelységre is, szeretettel akarja karjaiba ölelni. Már képet készülnek festetni azon minta után, melyet egy bizonyos fűrdő készített, melyben egy volt nyomorék is kura után eldobja mankóját. A székelyek is ilyen formát akarnak festetni, csak hogy a mankó helyett a vándorbotot dobják el, csinalván abból kalapácsnyelet.

Nem fog már székely góbé ezentúl száraz kenyeren és hagymán heteken át távol az otthonától borszéki vizet Romániába és „külső országba“, Magyarországra, szekerem szállítani. Mert hiszen az ezzel járó megélhetés is megcsappant egy idő óta, hála a magyar testvér szeretetének, ki inkább fogyasztja a drágább külföldi zagyalékot, mint a világhírű, tisztán kezelt bacillusmentes, üdítő és gyógyhatásra nézve legkitünőbb borszéki vizet, „az ásványvizek királyát.“ Pedig, ha ezt fogyasztaná, ha híres, sok betegséget gyógyító fűrdőjét látogatná, eltekintve attól, hogy egészséges gyógyvizet használna, sokféle betegségtől megszabadulna, néhány száz becsületes székely családnak, ha nem is kenyérre, de legalább puliszkára valót segitene megkeresni; mivel itt a köszönbányában, az üvegyárban, a töltésnél és fuvarozásnál, valamint a fűrdő körül kizárólag székelyeket alkalmaznak.

De nem így lesz az már a jövőben. A becsületes, munkás székely nem fog alamizsnára szorulni. Szorgalma által nemcsak puliszkát, mit most gyakran nélkülöz, hanem valóságos kenyert fog ehetni. Szellemi szeméi előtt látja a gyárak füstölgő kéményeit, hallja a gazdag érczet tartalmazó köveket zuzó kalapácsok hangját, büszkélkedik a messze vidékekre elszállított márványában. Szóval, paradicsomi életet jósol magának és ezért mindennapi imájába belefoglalja a kegyes szívi kormányt. Hiszen ezt a jólétet neki köszönheti és a székely tud hálás lenni.

Szegény székely és még szegényebb gyergyói székely! Várhatsz még, míg segítve lesz rajtad. Ne siess azzal a bottal. Sokáig kell még várnod, míg a vasparipa száguld szűz határidon. Sok vándorbotot kell még faragnod, míg az első füsttelleg fog gyáraid kéményéből felszállani, míg márványod a főváros palotáit fogja díszíteni. Most is, mikor gondolod, hogy segítségére sietnek, csalatkozol, mint már eddig is sokszor. A vasutat nem ott kezdik építeni, hol te veheted hasznát, nem a székelység lakta földön, hanem ott, hol leginkább megrontód: az oláh lakik. A helyett, hogy Mádéfalván kezdenék építeni, hol a lakosság többnyire székely, mint a beavatottak állítják, Szász-Réggel kezdik és 26 km. vagyis Dédáig fogják egyelőre építeni. Ezen a vonalon igen kevés székely helység fekszik, de igenis jó módu szász és oláh helységek. A segítségre szorult székely helységek Dédától még olyan messzire esnek, mint Makó Jeruzsálemtől. De még egyéb és lényegében nagy különbség van a két építés közt. Ha Mádéfalván kezdenék, ha egyelőre csak 26 kmnyire is, lehet remény, hogy idővel tovább is fogják kiépíteni, mivel Mádéfalvától Göde-Mester házáig a talaj igen alkalmas az építésre, Göde-Mesterháztól azonban Dédáig lényeges akadályok állanak utban, ezek kitesznek vagy 25 kmnyi utat.

Most már, ha Mádéfalván kezdenék az építést, minden bizonynyal elhárítanák az akadályokat, hiszen csak 25 klm. tesz ki és idővel összekötnék Szász-Réggel, így kapna a Székelyföld is 147 kmnyi hosszú vasutat. De ha Szász-Réggel kezdik és éppen ott állanak meg, hol a neheze kezdődik, jogos az aggodalom, hogy tovább egyáltalában nem is építenek sohasem. Az ilyen építkezés a székelyekre nézve „nesze semmi, fogd meg jól.“ Ebből a székelyeknek, mondhatni semmi hasznok sem lesz.

Ne bizzál tehát őh székely az emberben. Ezen önző világban minden testvér mostoha. Bizzál Istenben. És a helyett, hogy másokért imádkoznál, imádkozzál tennemagadért, hogy a jó Isten adjon erőt és türelmet bajaid további elviselésére, míg ő végtelen kegyelmében nem segít rajtad.

Pap Zoltán beszámolója Tiszalőkön.

A tiszalői választó kerület országgyűlési képviselője dr. Pap Zoltán tegnap tartotta beszámoló beszédét Tiszalőkön, mely alkalmul szolgált egyúttal a kiváló választó kerület polgárainak arra, hogy az önálló vámtérület mellett impozáns módon állást foglaljanak.

A népszerű fiatal képviselő, — ki legújabb Kossuth-hymuszával vonta magára az ország méltó figyelmét — vasárnap reggel érkezett Büdszentmihályra, hol a tántoríthatatlan tüggetlenségi érzelmeiről nevezetes derék község polgársága a legnagyobb szeretettel fogadta. A szép bűd-

szentmihályi nők pedig valóságos virágzáróval halmozták el.

Pap Zoltán kíséretében voltak Benedek János, H.-Böszörmény város orsz. képviselője, lapunk főszerkesztője Debrecezenből, továbbá Fodor Károly és Gara József, az „Ébredés“ cz. párt-lapunk szerkesztője Budapestről, Büdszentmihályon Mészáros István ottani kereskedő, pártunk oszlopos tagja vendégszerető hajlékában időztek a vendégek s délután 2 órakor nagy kocsis-sorral vonultak Tisza Lökre a vidék oda özőnlő népének éljenrivalgása közben.

A négygyűlést délután 1/24 órakor nyitotta meg Tiszalők piacán — a sajnosan nélkülözött Veres Ferencz kerületi pártelnök távollétében — Bénéi József, tiszalői takarékpénztári pénztárnok, az ottani függetlenségi és 48-as párt elnöke. — Veres Ferencz távolléte kínos feltűnést keltett, annyival inkább, mert már több hasonló panasz merült fel ellene s az elégedetlenségnek moraja zudult fel itt-ott érthetetlen magatartása miatt. A jelen voltak közül a következőket sikerült feljegyeznünk:

Büdszentmihályról: P. Szabó Balázs elnök, Oláh Mibály alelnök, Daróczy Pál jegyző, Homolay Gyula a kerületi párt jegyzője, Mészáros István, D. Gál András főbíró, Almási Sandor, Kiss M. Sandor, H. Pete István, Dombrádi Gábor, id. Róka Bálint.

Tiszalökről: Bénéi József, Nagy József, Bodó János bíró, Erdei András, Szentesi Demeter, Barcsai Gyula, Deutsch Adolf.

Rakamazról: Tóth György főbíró, Serflek Konrad nagybirtokos, Nuszbek János, Perger János, Török György.

Dobróról: id. Varga Károly, ifj. Szilágyi János, G. Porkoláb Károly.

Dadáról: Siető András, Jákó András, Dézsi Karoly stb.

Eszlarról: Hegedüs András, Papp Mihály.

Büdről: Löfcsik Pál, Ranyák János. **Tardósról:** Hajdu József, Skovromszki János.

T. Ladányról: Györi Ferencz, Meleg Károly, Nagy Sándor.

Pthürögről: Ifj. Szendrei József. **Tisza Polgárról:** Portel István, Politzer Jakab, Ládi Mihály, Munkácsi Lajos, Szilvási János, B. Szabó István, Polonkai Gábor.

Ezen kívül azonban még százan meg százan a választó polgárok közül s a nők és ifjuság óriási tömege.

Az elnöki megnyitás után Pap Zoltán lépett az emelvényre s másfél órai beszédet mondott, melyet a lelkes hallgatóság mindvégig nagy figyelemmel hallgatott, közben pedig zajos tetszés nyilatkozatokkal kísért. A jeles képviselő főképp a gazdasági kiegyezéssel s az önálló vámtérület kérdésével foglalkozott, meggyőző érveket hozva fel a mellett, hogy csakis az önálló vámtérület mellett lesz képes hazánk népe ismét talpra állni, végül indítványozta, hogy a tiszalői választó kerület polgársága irjon fel az önálló vámtérület érdekében az országgyűléshez, a mit egyhangulag s nagy lelkesedéssel határozattá tettek.

Közkívánatra Benedek János szólalt fel ezután, s rövid beszédében folytatta a Pap Zoltán által felvetett eszme fonálát, a hallgatóság hegyeslésétől kísérvé.

Majd Gara József hírlapíró szólt a néphez a Kossuth Lajos születése 100-ik évfordulójának megünneplése tárgyában s a kerület egyhangulag kimondta, hogy ezt az

évfordulót, mint nemzeti ünnepet fogja megünnepelni.

Végül Nagy József földmives intézett igazán megkapó szép beszédet a képviselőhöz, melyben megköszönte neki eddigi sikeres tevékenységét s biztosította a kerület bizalmáról és ragaszkodásáról.

A gyűlés befejezése után valóságos rögtönzött népiünnepély volt az ottani vendéglőben, majd este Büdszentmihályon, a gazdakörben rendeztek társas vacsorát a képviselő és a vendégek tisztele ére, mely lelkes és hazafias hangulatban éjfélig tartott.

Az egész ünnepély fényes bizonyítéka volt annak a határtalan népszerűségnek és ragaszkodásnak, mely Pap Zoltán képviselőt választó kerületében környezi, melyre ő munkásságával, lelkesedésével, pártunk körül már eddig is kifejtett buzgólkodásával méltán rá is szolgált.

Délutáni levél.

(Pap Zoltánról.)

Ezt a néhány sort Pap Zoltán országgyűlési képviselőről, a Tisza-Löki választók követjéről írom, a ki mostan mindenképpen hőse a napnak.

Az ő kerülete, az ő kerületének derék, független polgársága volt az országban az, mely a többi választókerületeknek is példát adott, midőn szeretett képviselőjét kérte, hogy beszámolót tartván, tartson nekik magyarázatot az önálló vámtérületről. Pap Zoltán ennek a kívánságnak éppen vasárnap tett eleget, midőn a délczeg, festői szép fekete magyar ruhás követ Lökön beszámolóját tartotta.

De nem erről akarok e helyütt beszélni. Mint költő, mint hazafias zeneszerző újabb gyönyörű alkotással lépett nemzete elé Pap Zoltán.

Mint remekebbnél-remekebb búsongós magyar dalait dalolják, hegedülik mindenfelé a magyar földön, ugy ezen legújabb szerzeménye is százezrek, milliók ajkán fog zengeni. A Pap Zoltán által szerzett „Kossuth hymnust“ értem.

Micsoda fölséges dallama van ennek. Magától a zeneköltőtől, Pap Zoltánt. barátomtól hallottam. Kellemes bariton hangján dudolta el.

Ezután elképzelem, mily felséges, szívet, lelket magával ragadó határu lesz ez, midőn a dalosok ajkán, a cigány hegedűjén zendül ez. A kálvinista zsoldárok cikornyázatlan emelkedettsége és mélysége, de a kurucz dal búbanatos tüze, szenvedélye, epekedése, büszkesége, a Kossuth lelke borong, hullámszik, röpköd ebben a mesteri remek, igazi, megkapó magyar fohászkodásban.

Ez a délczeg, magyar ruhás, vezéri szép és tüzes, szenvedélyes magyar nóta szerző Kossuth hymuszával virágokat fakaszt a nemzet lelkéből, a Kossuth apánk iránti szerelemnek hervadhatlan virágait. Élmi, zen-

geni fog ez a gyönyörű nóta, a Pap Zoltán Kossuth nótája.

Ezért az egy daláért is koszorut érdemel nemzetétől Pap Zoltán, hisz Kossuth apánk lelkét ő szólaltatta meg.
Szabad Hajdu.

NAPI HIREK.

Képviselők és írók Debreczenben.

Debreczennek érdemes vendégei voltak szombat este. Pap Zoltán dr. országgyűlési képviselő, a Petőfi társaság tagja Fodor Károly fővárosi vivómesterrel együtt Debreczenben időzött és másnap T. Lökre utazott beszámolót tartani. Ezen beszámolóra Benedek János országgyűlési képviselő, lapunk főszerkesztője is kikísérte Pap Zoltánt. — Vasárnap pedig Rákosi Viktor országgyűlési képviselő és író tartózkodott Debreczenben, honnét kerületébe, Hajdunánásra utazott egy választójának — nász-nagyoskodni. Még ezenkívül egy másik érdemes író-társaság is időzött Debreczenben. Endrődy Sándor a kiváló költő, Baróthy Lajos az „Uram bátyám“ szerkesztője és Szalay Károly budapesti ev. ref. főgymnáziumi tanár, író a magyarországi burszövetség elnöke látogattak le hozzánk. A Hortobágyot tekintették meg. A szombat estét pedig Pap Zoltán, Benedek János képviselők és írók társaságában töltötték el az „Angol királynő“ kertjében.

A lelkeszi pályázat utolsó napja.

A néhai Nemethy Lajos debreczeni lelkes örökére hirdetett pályázat a mai napon jart le. F. hó 30-án lesz a kandidálás. Dávidházy János espereshez, kabai lelkeshez kellett benyújtani a pályázati okmányokat. Ma még ugyan a pályázók teljes névsorával nem szolgálhatunk, de a szombatig beérkezett tíz pályázatról, a pályázatok benyújtott sorrendjében emlékezhetünk. — Pályáztak: Hajdu Zsigmond püspöki titkár, Csánki Benjámin tiszafüredi, Diésszegi Mihály gyantai, Szilágyi Imre nyirbogárdi, Bartók Jenő dr. nyiregyházi, Balhazár Dezső dr. szoboszlói, Jánosi Zoltán sámsoni, Marjai Péter nagylétei, Illyes Endre balmaz-ujvárosi lelkesek és Kovács János, a debreczeni ref. népiskolák felügyelője.

A hajdu-böszörményi rendőrfőkapitányi állás betöltése.

Hajduböszörményből írják: Tudvalevőleg a h.-böszörményi rendőrfőkapitányt a júl. 24-iki tisztújító gyűlésen városi tak. pénztári ügyésznek választották, így aug. 1-én megválik főkapitányi állásától. A böszörményiek azt szeretnék, ha a főispán egy rendőrileg képzett rendőrtisztviselőt nevezne ki hozzájuk főkapitánynak a vidéki nagy városok rendőrségi tisztikarából, vagy még jobban szeretnék, ha a fővárosi államrendőrségtől. A b. ü. miniszter elrendelte a böszörményi rendőrség szervezését, már ezért is kell, hogy a rendőrség feje itt szakember legyen. Ugyanerre vonatkozólag a lapunk más helyén közölt „Böszörményi levélben“ van említés téve.

A „Szabadság“-szobor itthon.

A Tóth András mester által alkotott, Hirman Ferencz budapesti érc-

öntő által ércbe öntött debreczeni „Szabadság“-szobor vasárnap Debreczenbe érkezett. A mai napon Hirman ércöntő is Debreczenbe érkezik a segédjeivel és végrehajtják a terjedelmes és súlyos ércalaknak a kötalapzatára való felállítását és néhány nap múlva már megvalósul a debreczeni magyar sziveknek a vágya, le hull a lepel a Szabadság szobráról. De hát vajon a Kossuth apánk debreczeni szobráról mikor írhatjuk ezt?

A hajdumegyei rendezett tanácsú városok

tisztújításai napirenden vannak illetőleg már be is lesznek fejezve. A hajduböszörményi tisztújítás már megtörtént, a hajdunánási ma ejtik meg. F. hó 30-án pedig Hajdusoboszló ejti meg az előjáróságának a választását. Az egykori kiváltságos hat hajduváros közül már csak ennek a háromnak nem parancsol a szolgabíró.

Kaffka brigadéros és a Hadik huszárok.

A debreczeni honvédszázár dandárparancsnoka, a debreczeni származású Kaffka brigadéros ezélt az Aradon állomásozó, 3 dik Hadik huszár ezrednek is parancsnoka volt. És most midőn a Hadik huszárezred fényes katonai pompával és a polgárság részvételével ünnepelte fennállásának kétszázadik évfordulóját, Kaffka tábornok is megjelent egykori ezredének az ünnepén. A délelőtti diszgyakorlatokat hűsítő reggeli követte, melynek a vége felé, mint az egyik aradi újság írja, érdekes jelenet is játszódott le. — Kaffka Ignác vezérőrnagy, a Hadik huszárezred volt parancsnoka maga köré gyűjtette volt bajtársait és lelkes magyar beszédben emlékeztetve meg az együtt töltött évekről, továbbí baratságra és együttérzésre buzdította őket. A vezérőrnagy szavait zugó eljenzés követte, majd a zenekar rázendített a Rákóczi-indulóra s utána a Himnusz-t játszotta. A lelkesedés most tetőpontra hágott és az egész közönség lelke egybeforrt a hazafias együttérzésben.

Három érdekes kérdés.

A Hajduböszörmény és Vidéke újságban „A közönség köréből“ három érdekes kérdést tett közzé „egy polgár“. A magunk részéről is ajánljuk az illetékes körök figyelmébe ezt a három kérdést:

1. Hogyan lehetne az, hogy szegény embernek tilos a háza előtt a gyaloguton lőcztartani; de a föntezán gazdag háztulajdonosoknak szabad elfoglalni a járdát a kített lépcsőkkel?

2. A városháza körüli békástót és iszaplerakódó helyet meddig türik még az illetékes tényezők s a kultur-mérnökség terve mikor hajtatik végre?

3. Lesz-e Boeska Istvánnak szobra 1906-ra s Kossuth születésének századik évfordulóját megünnepli-e Böszörmény város közönsége???

Egy polgár.

Kik vesznek részt a szabadságszobor leleplezési ünnepén?

A szabadságszobornak aug. 2 iki leleplezési ünnepélyén részt venni óhajtok, a legutóbbi közlésünk óta a következők: 28. A „Polgári Kerékpáros Egyesület“ Dr. Benedek János elnök vezetésével részt vesz az ünnepélyen és koszorut helyez. — 29. Makó Lajos szingazgató saját és társulata nevében koszorut helyez. — 30. A debreczeni ev. ref.

egyház nevében koszorut helyez főgondnoka Simonffy-Imre kir. tan. polgármester. — 31. A „Csokonai kör küldöttségileg vesz részt az ünnepélyen és annak nevében Géresi Kálmán elnök koszorut helyez. — 32. Az ácsifjuság dalkörének elnöke Szabó József személyesen részt vesz. — 33. A „Zion“ betegsegélyező egyesület küldöttség által zászlója alatt vesz részt ifj. Schwarcz Vilmos elnök vezetése alatt és a szoborra koszorut helyez. 34. A Debreczeni Dalegylet Mácsay Sándor karnagy vezetése mellett zászlója alatt kivonul, részt vesz a nagytemplomban tartandó istentiszteleten 2 honfidal eleneklése s az Emlékkertben az összes dalardákkal. Ugyanott a szobor talapzatára koszorut helyeztet Csurka István tanító titkárja által. — 35. A m. a. vasutak altiszti köre küldöttségileg vesz részt és Jankovics Sándor elnöke által koszorut helyeztet. — 36. A debreczeni függetlenségi és 48-as párt küldöttség által képviselteti magát és elnöke Kovács József által koszorut tétet a szoborra. — 37. A debreczeni róm. kath. egyházközségi bizottmány elnöksége részéről megjelenését tudatta Váczy János elnök ur. — 38. A debreczeni kerületi betegsegélyező pénztár Berger Jenő elnök vezetése alatt 30 taggal vesz részt és koszorut helyez. — 39. A Kovács ipartársulat elnöke Molnár Ambrus vezetése mellett testületileg vesz részt. — 40. A gubás ipartársulat elnöke Salánki Ferencz vezetése alatt testületileg vesz részt. — 41. Az ev. ref. collegium összes tanári testülete dr. Kérészy Zoltán akad. igazgató vevetése mellett jelennek meg és koszorut helyeznek. — 42. A debreczeni hírlapírók nevében Konecz Ákos elnök koszorut helyez. — 43. A szabadelvűpárt Szilágyi Imre alelnök vezetése mellett küldöttségileg képviselteti magát és koszorut helyez. — 44. Az ügyvédi kamara küldöttségileg képviselteti magát — s nevében Szilágyi Imre elnök helyettes koszorut helyez. 45. Az autonom orthodox izr. hitközség Stark Ignác elnök vezetése mellett küldöttségileg jelenik meg és koszorut helyez. — 46. A magyar államvasutak debreczeni állomásának tiszti kara Gaal Béla h. állomásfőnök vezetése alatt küldöttségileg részt vesz. 47. Az asztalos ipartársulat elnöke Dinnyés Gyula vezetése alatt küldöttségileg jelenik meg és koszorut helyeztet Olényi Antal asztalos mester által. — 48. A „Bikur Cholim“ egyesület Hoffmann Sándor elnöke alatt egy öt tagu bizottság által képviselteti magát az ünnepélyen.

Debreczen kap vasutiigazgatóságot.

Élénk meglepetés tárgyát képezték azok a közlemények, melyek a helyi lapokban napvilágot láttak s a melyekben arról volt szó, hogy a ker. miniszteriumban készen van a terv, hogy a vasuti üzletvezetéseket telosztatják s helyükbe igazgatóságokat állítanak fel és Debreczent mellőznék, amennyiben nemcsak hogy elveszik az üzletvezetőséget, de Debreczen vasutiigazgatóságot sem kap. Illetékes helyen megerősítést nyertek ezek a közlemények, amennyiben, hogy tényleg tervbe van véve az üzletvezetőségek felosztatása s arról a tervről is van szó, hogy Debreczen nem kapna igazgatóságot. — Most erre az ügyre vonatkozólag a legilletékesebb helyről a következő felvilágosítást vettük:

A kereskedelmi miniszteriumban a legkomolyabban foglalkoznak azzal

a tervvel, hogy külföldi mintára külön vasuti minisztériumot létesítsenek. A terv ma már annyira megérett, hogy kész az erre vonatkozó tervezet és ebben a tervezetben czélszerűségi szempontból csakugyan bent van az is, hogy az üzletvezetőségeket felosztják. — Az üzletvezetőségek helyett vasuti igazgatóságokat léptetnek életbe, olyanformán, hogy az igazgatóságokat decentralizálják. **Tervben van véve 5—6 ilyen igazgatóság és a tervezett igazgatóságok egyike Debreczenben lesz.** — Debreczenben minden körülmények között lesz igazgatóság s illetékes helyen, hol az erre vonatkozó terv elkészült, Debreczent mellőzni semmiesetre sem mellőzhetik, annál inkább, mert Debreczenben, mint az északkeleti vasutak gócpontjában, minden körülmények között kell vasuti igazgatóságnak lenni és minden körülmények között lesz is vasuti igazgatóság, amely körülményről örömmel értesítjük e lap olvasóit és a város polgárságát.

Helyreigazítás.

Papp Lászlónak Hajdu Gyula tanácsnok elleni röpirata ügyében illetékes helyről a következő helyre igazító közleménynek felvételére kérték tőlünk lapunk felelős szerkesztőjét:

„A szombati teljes tanácsülésen Komlóssy Arthur főjegyző az Aug. 7-diki közgyűlés tárgysorozatanak felvétele végett jelent meg; amidőn Vecsey Imre tanácsnok t. b. főjegyző, ki a Papp László—Hajdu Gyula ügyet már több ízben szövegezte a tanácsban, ezen szavakkal, „na most itt van a főjegyző ur, tehát a Papp L. Hajdu ügyben tenni kellene már valamit.“ Erre Komlóssy főjegyző kijelentette, hogy ő még csekélyebb jelentőségű ügyben is azt tartja helyesnek, ha a tanács tagok indítványa ha nem adatott be írásban, azonnal jegyzőkönyvbe vétetik és iktató számmal láttatik el; ezen eljárás helyességét jelen eset is igazolja, a midőn ime már hanyadszor tesznek említést a lapokban, hogy a tanácsban ez ügy szóba került és eredménytelen huzakodásnál, szószaporításnál egyéb nem történik. Főjegyző tehát úgy gondolja, hogy ha már Hajdu Gyula tanácsnok ur nem kérte meg maga ellen a fegyelmi eljárást megelőző vizsgálatot, a mi ez ügyben leghelyesebb lett volna, és Vecsey Imre ur írásban beadja indítványát, adassék ki az ügy javaslatát végelt Ábrahám László t. főjegyző urnak. Ezen kijelentése után főjegyző a tanácsot elhagyta és nem is vett részt a további tanácskozásban, levén köztudomás szerint szabadságon és egyéb téren nagyon elfoglalva.

Ez történt és sem több, sem kevesebb. Itt tehát habozásról, kétszínű nyilatkozattételről, vagy a mint magát a „Debreczen“ tudósítója ékesen kifejezi, „köntörfarolásról“ szó sem lehet, mert a fentebbi vélemény nyilvánítás a leghatározottabb hangon és a legegyszerűsebb intenczióval történt.

Változtatás nélkül adjuk a t. főjegyző ur „helyreigazító“ közleményét. Megjegyezzük azonban, hogy a t. főjegyző urat érzékenyen érintő „ékes kifejezést“, éppen a felelős szerkesztőnk szurta bele a kérdéses tudósításba és azon úgy látjuk nincs is mit változtatni; mert hisz a t. főjegyző ur csak-

ugyan tett elhalasztó indítványt, javaslatát végelt tolatva az ügyet a főjegyzőhöz. Már pedig ez ügyben, mint már nem egyszer volt szerencsénk e lap hasábjain kifejtetni, ha a polgármester nem tett semmit, ekkor a tanácsnak kellett volna egyértelműleg követelni, végrehajtani Papp Lászlónak e vádaskodó, röpiratként terjesztett támadása után állásától való felfüggesztését, ezzel a tanács nem a Hajdu tanácsnok, — de a maga tekintélyének a megóvása érdekében tartozott volna. Ezt azonban máiglan elmulasztották, már pedig az ilyen gyík politikai nem válik eme vezető testületnek dicsőségére.

Négyszáz felgyújtott ház.

A vendég u. 20. sz. házban nemrég az a rejtélyes eset történt, hogy napokon át köveket dobáltak a házban s a legnagyobb éberség dacára sem tudták az ösmeretlen kódobálót kinyomozni. A kódobálás Balog Imre lakó ellen irányult, ki pár hét előtt az udvaron névtelen levelet is talált, melyben az ösmeretlen kódobáló azt írta, hogy felgyújtja rá a házat, ha ki nem költözködik. A névtelen fenyegető be is váltotta ígérését, mert Balog ahogy reggel 4 órakor felkelt, észrevette, hogy az istálló egyik sarkában tűz ütött ki. A tűz még nem harapódzott el, eloltotta két veder vízzel. Meglepetésére később 10 órakor meg azt vette észre, hogy az ől ég. Ezt is sikerült eloltania. A rendőrséget is értesítette s a rendőrök a szomszédokkal együttesen vigyáztak, de eredménytelenül, mert harmadszor is tűz ütött ki. Ezt is sikerült eloltani. Most már még nagyobb óvatossággal ügyeltek a házra, de hasztalan. Délután 2 órakor ismét kiütött a tűz s a gyújtogató ezuttal a tetőzetet gyújtotta fel. Közvetlen a padfelfjórónál keletkezett a tűz s a nád-dal fedett házban a tűz a rekkenő hőségben gyorsan terjedt tovább. Most már a tűzoltóság segítségét kellett igénybe venni s a tűzoltók Publig Ernő h. főparancsnok vezetésével vonultak ki a helyszínre s sikerült nekik a tűz tovatérjedését megakadályozni, de a tetőzet elpusztult. A tűz csakis gyújtogatásból keletkezett, mi mellett szól az a körülmény, hogy négy izben a ház négy különböző helyen volt tűz es az ösmeretlen eredő fenyegető levél is emellett bizonyít. A rendőrség azonnal megindította a vizsgálatot s nyomot is talált. És pedig Tar Mihályné vallomása alapján. Tar Mihálynénál a háza Pesti-utca 13. szám alatt van és szomszédos azzal a házzal — melyet felgyújtottak. — Tar Mihályné a ki már az első tűz után a kerítésre ke resztül állandóan figyelt a szomszédházra s egy nyílason keresztül folyton szemmel tartotta annak udvarát. A második és harmadik tűz előtt nem vett észre semmi különösét, de a negyediknél kevéssel három óra előtt egy nőt látott a Keckésék padlására felmeenni, kezében egy vasesővel. Az asszony csak néhány percig volt fent, hamarosan lejött és eltűnt. A tűz néhány perc múlva ugyanazon helyen kiütött. A vasesővet az égett gerendák közt megtalálták. A rejtélyes asszony, aki senki más, mint a gyújtogató most szorgalmasan nyomozza a rendőrség. Ez alkalommal mutatunk rá arra az abnormis állapotra is, mely városunkban uralkodik amelyért csakis a tanács felelős. A tűzoltóságnak nagy hátrányára szolgált a vízhiány, de ezen talán segíthettek volna, ha lett volna mivel vizet hordani. Összesen 8 vizes hordója van a tűzoltóságnak, de ebből négyet a várositanács rendeletére elvesznek tőlük és az utcák locsoltására használják. Ennek következtében mostan is veszélyben forgott az egész utca, mert nem

tudtak elegendő vizet hordani a szivattyúhoz. A tanács mindenféle haszontalan dologra kidob elég pénzt, miért nem vétet locsoló hordókat is. A tűzoltóságtól veszik el a hordókat is, pedig a tanács nem törődömsége következtében elég mostoha e nélkül is a tűzoltóság helyzete. Hisz ez már mégis Abderába való állapot, hogy a tűzoltók vízszállító hordóit utca locsoltatásra veszi igénybe a tanács, nem gondolják az urak, valamely nagy tűzveszedelem esetén, mily felelősség hárulhat ebből rájuk?

A világitási bizottság új tagja.

A világitási bizottságban Balogh Mihály, volt városi főmérnök elhalálozásával megürült egy tagsági hely. A világitási bizottság ennek a helynek betöltésére Garda Dezső fűtőházi főnököt javasolja. A tanács elfogadta a világitási bizottság előterjesztését s a közgyűlés elé terjeszti a javaslatot.

Vadnay Károly meghalt.

A magyar irodalom egyik kiváló mestere Vadnay Károly 70 éves korában Budapesten meghalt. — A Vadnay Károly által szerkesztett „Fővárosi Lapok“ egyidőben kedvenc szépirodalmi lapja volt a művelt magyar családoknak és mint ilyen kihatott az izlés nemesítésére, egyszersmind iskolája volt egész írói nemzedéknek.

Gyilkos pióczák.

Különös eset történt Nagyváradon. Egy szerencsétlen ember különös haláláról adnak hírt e sorok. Tegnap délután Pecszöllös mellett levő ingoványos tavauskába, amelyet Pióczás tónak is hívják a környéken, egy fájdalmasan jajveszklő embert találtak, aki kinosan vonaglott a pocsolójában. A kik a szenvedő emberre találtak, először azt hitték, hogy valami büntény áldozata lett a szerencsétlen. A mellén és az oldalán a felig megaludt vér nagy csafatokban lógott, s körülötte a víz piros volt a vértől. A közel levő kaszárnyából több katona is oda jött a szerencsétlenség színhelyére s kiemelte a folyton vérző embert az iszaphól. Csak most vették észre, hogy tömérdek pióca ragadt a vízben fekvő ember testére s a kis parazita szörnyetegek oly nagy mennyiségű vért szívtak ki testéből, hogy már alig volt élet benne. A már majdnem teljesen elvérzett embert beszállították a biharmegyei közkörházba, ahol konstataáltak, hogy még mindig ittas s ily állapotban követhette el azt a bolondságot, hogy a pióczás tóba feküdt le kialudni mamarát. Délután a szerencsétlen ember egy kissé magához tért s elmondta, hogy Kovács Mártonnak hívják napszámos ember, már rég óta fájlalta az oldalát, s a javas asszony azt ajánlotta neki, hogy pióczát tegyen az oldalára. — Ő tett is többször kettőt, harmat, sötötötis de semmi hatása sem volt e kurának, most azért feküdt be a pióczás tóba, hogy radikálisan használja a különös orvosságot. A szegény ember egyszerű eszével nem tudta felérni, hogy e gyökeres gyógyító mód könnyen életébe is kerülhet. Tagadta, hogy ittas állapotban feküdt volna a pióczás tóba, mert előtte csak három deczi pálinkát ivott, ami minden napos szokása. A napszámos testéről több mint 100 pióczát távolítottak el, — állapota még mindig nagyon veszélyes, az orvosok véleménye szerint olyan sok vért vesztett, hogy életben maradásához kevés a remény.

Műkedvelő előadás.

A debreczeni asztalos-segédékből alakult műkedvelő társaság a Margit-fürdő disztermében augusztus hó 2 án, szombat este műkedvelő előadással egybekötött táncvigalmat rendez. Szinre kerül Lukácsi Sán-

dor kedves népsziumüve: A Vereshaju. A darabot Rácz István rendezte, ezt megelőzi 1848/49. évi történelmi némaaképlet. Az iparos itjak ezen derék társaságának a szép törekvését bizonyosan tömeges megjelenésével pártolja a közönség. Jegyek a meghívó jelölt helyeken előre is válthatók.

Debreczeni ingatlanok forgalma.

Kállay Ferencz és neje Kulesár Sára veszik a debreczeni 3887. sz. tjkvben 5363. hrsz. a. foglalt téglaskerti szőlőtől a Varga Józsefet illető részt 400 koronaért.

Asztalos Gábor és neje Tatár Emma veszik a debreczeni 2762. és 3755. sz. tjkvben foglalt, összesen 540 négyszögöl vargaskerti szőlőt Kéri József és neje Kozák Máriától 4800 kor.

Zöld Jozsefné Tamás Julianna veszi a debreczeni 6780. sz. tjkvben foglalt csapó kerti szőlőnek Zöld Józsefet, illető fele részét 800 kor.

Végh Dániel és neje Nemes Zsuzsánna veszik a debreczeni 430. sz. tjkvben foglalt Beresényi utca 6. sz. házat Nemes Balint és társaitól 2200 kor.

Varjasi Erzsébet veszi a debreczeni 737., 5861. és 7265. sz. tjkvben foglalt ujosztású földeknek a férjét, Konkoly Gezát illető részt 2000 kor.

Dobó Lőrincz és neje Lőrincz Mártha veszik a debreczeni 2627. sz. tjkvben 4449. hrsz. a. foglalt 336 négyszögöl posta-kerti szőlőt Horváth Ferencztől 2300 kor.

Erdei Mihály veszi a debreczeni 140. sz. tjkvben 5117. hrsz. a. foglalt 448 négyszögöl majorsági földet Liptai Ferencztől 600 kor.

Szücs Pál és társait veszik a debreczeni 7769. sz. tjkvben foglalt Homok-utca 117. sz. házat Sipos Dániel Szücs Juliannától 1800 kor.

Nagy Mihály és neje Temesvári Zsuzsánna veszik a debreczeni 332. sz. tjkvben foglalt Csillag-utca 30. sz. házat Kovács Eszter Szabó Gyuláné és társaitól 1760 koronaért.

Kontsek Géza veszi a debreczeni 2887. sz. tjkvben 10,908 - a hrsz. a. foglalt 72. négyszögöl területű ujosztási földet Tóth Sándortól 150 kor.

Dr. Ferenczy Gyula és neje Báthory Irén veszik a debreczeni 5141. sz. tjkvben foglalt Nyomtató utca 9. sz. házat a debreczeni első takarékpénztártól 25,000 koronaért.

Molnár János és neje Finta Erzsébet veszik a debreczeni 7027. sz. tjkvben foglalt Mester utca 20. sz. házat Leska Imréné Kovács Sarától 6000 kor.

Debreczeni város veszi a debreczeni pusztá Gutti 26. sz. tjkvben foglalt 9 hold 110 négyszögöl kaszálót Nagy Mihálytól 1800 kor.

Szentesi János a debreczeni 4724. sz. tjkvben 8343 - h. hrsz. a. foglalt 3 hold 606 négyszögöl majorsági földet Sós Gábor és társaitól 8100 kor.

Tanuló felvétetik

Klár Adolf Börkereskedőnél Miklós u. Piacz utca sarok.

Böszörményi levél.

Véghetetlen takarékosági láz van most nálunk. A multkori leveletem magában foglalt Debreczen a kaszinóból a városházához 27 szer vitték át. Addig hordozgatták míg rongyokra szakadt — a helyett, hogy mind a 27-en megvették volna.

Haj, ujságra nem telik!
A választáson tuestünk. Senkinek sem tört be a feje, pedig sokan elestek nem annyira ott, mint a családipárt örömvászati estélye után. Mert volt ám ivás, volt győzelmű lakoma. Veszettül hittak, de nem mentem.

A választásnál a polgármester jelöltünk Kálmán Lajos volt. Kandidáltatott, de bárki volt a hibás, rosszul tette, hogy a szavazáskérő ívet be nem adta.

Igy megszerezte Somossy Bélának az egyhangú választás kéj-örömét, elidegenítette egyik agilis tagunkat, mert oly látszat mutatkozik, mintha a párt csapta volna be Kálmánt, pedig csak az, a ki a szavazás kérő ívet nem adta be.

Nekem nem baj, hogy Somossy Béla polgármester, de azoknak a szegény tisztviselőknak, kezelő személyzetnek, kik az ő nyergét hordják. A kiket néha (ritkán) jó kedvből, néha (legtöbbször) haragból majd megsz. Jó mulatságot 6 évig, vagy akár „az emberi kor legvégső határáig.“

„Mily köszönő beszédet mondott a polgármester ur, a helyi lap leírta. Én is megteszem, megtisztítva a felesleg szavaktól így néz ki:“

„Köszönöm, nem teszek semmit, végrehajtom a határozatokat, ha akarjak nem bánom, ha új városhaza lesz is. Köszönöm!“

Csak úgy tomboltak a garasragó, fillér-üző, 4 koronás napdíjtán futkosó virilisek. Mivel a polgármesteri választást paktálás folytán eltakukázták.

A tisztügyeszi állásnál ment harezba pártunk. 80 szavazatot kapott Dr. Löwinger, míg U. Szabó Lajos 110-ig vitte fel. — Az öreg jó Kövér Pál bácsit léptették fel város-gazdának, igazán nem érdemli ez újabb büntetést, már pedig ő reá koránál fogva büntetés ez. Megis lett választva, viszi is addig, míg az ezen cipóval biztatókkal meg nem egyeznek, hogy kinek adják megenni.

Ekkor már elbizakodtak, fennen hirdették, hogy kisérik a városházát. Egy kedves humoru emberünk azt mondta erre, „abban áll a esorvaszág, hogy részavaznátok a kösszlopra, ha Paksy mondja. Különb, megmarada seprű, mert kell, hogy egy kis é s z is maradjon.“

De nemcsak a seprű maradt, mert az árvaszéki ülnökségnél Győrössy Mór már k e t többséget kapott Somossy Antallal szemben. Tudtam, hogy a Somossy Antal választását nem lehet megsemmisíteni.

E győzelmünk kitarásra buzdított s midőn a család egyik tagja Kövér Ferencz ellen Győrössy Imrere szavaztunk — a kire vonatkozólag Kövér Pál azt hirdette, „Oly esufosan senki sem bukik“ — fényes győzelmet nyertünk, mert 17 többséggel került ki jelöltünk népszerű neve.

Kovács Marton tanácsnok jelöltünk 20 szóval kisebbségben maradt a vizsgálat alatt álló Papay Károly új mameluk s régen volt pártelnökünkkel szemben. Így züllik az ember!

Szegény ifj. Sívágó Imre községi bíróval elbántak, nem jelölte a családi párt, hanem megválasztotta a Kövér Pál vőt, P. Balogh Gábort. Ő lesz tehát az új curia, ha ugyan beválik. Mert oda Sívágó Imre szerint ész is kell.

Számvevői állásra pártunk Kövér Dezsőt jelölte, a nagy Kövér famíliának azon tagját ki fivérével Györggyel hozzánk az igaz párthoz tartozik. Van az U. Szabó famíliának is ily tagja egy U. Szabó Lajos tanító. Persze egyik se grata persóna amott. Kelemen Gábor volt számvevőre is szavaztak. Ő a felreértésnek és egyesek pletykájának áldozata.

Meglett velők szemben választva Bácsi

Péter a családi párt udvari (nem bolondja kérem, hanem) kortese.

A levéltárból kiakarták üzni a mi kis Kelemenünket. Tiszteletes Imre Sándor kántor, állami pap jelölt volt ellenjelöltje. Itt ismét győztünk, mert Kelemen 99, Imre pedig 90 szavazatot nyert.

Fejszés Ferencz és Némethy Lajos egyhangulag szerzett dicsőséget.

Benedek Gyula és Uzonyi Péter szintén egyhangulag lettek iktató illetve kiadóvá.

Óriási küzdelem volt az adószedő segedi állásnál, hol pártunk jelöltje Ignáth Bálint volt, az övök K. Tóth András, az eredmény az lett, hogy Ignát 2 szóval győzött.

A takarékpénztári választás megdöbentő. Ha a vége jó, minden jó, mondhatja a családi párt.

Szabó Mihály népszerű ember, bátyja is János rokonszenves és jó magyar, pártunk beiratkozott tagja és a szabadelvűpárt igazgató jelöltje. Bizony sokan szavaztak tőlünk reá és hivatalos jelöltünk pártunk kiválóan tartalmas alelnöke Frank Imre megbukott. A hogy őt ismerik ha más személylyel áll szemben még a családipárt se vonta volna meg tőle legalább részben a támogatást.

Az ügyész választásról nincs mit írnom, elnökünk elbukott Paksy nyert s felhangzott a lelkesült éljen Dr. U. Szabó Lajos vő ajakán, majd leütvén kinyújtott karjáról a városház menyezétét.

Ugy mondják, hogy kapitány ne legyen.

Én alighiszem.

Ki lesz az új rendőr kapitány? Nem tudom, de akkor fogom elhinni, hogy megváltozik ott a Paksy által inaugurált kortes politika, ha a 20 drb hizó sertésből — bejelentéskor — nem sétál el a gazdája előtt a (vizsgálat id-jére) 14 drb, hogy csak a megengedett 6 legyen otthon, mint ez történt 19-én is.

Tör.

Amerikai bünkrónika.

(Az amerikai Magyar Hirmondóból.)

A banditák királya. Ezt a nevet adják az amerikai lapok Harry Tracey-nek, ki hetek óta rettegesben tartja Washington állam lakosságát. Tracey, egy David Merrill nevű fegyencztársával együtt több hét előtt kimenekült Oregon állam fegyházából, szökes közben megölve több őrt. Azóta nyolc veszett, de július 3-ikán Tracey Washington államban merült föl Seattle közepében s azóta ugyancsak ad dolgot a hatóság közlegének. A mondott napon Tracey South-Bayban meglepett egyfogatoln bárkát egy maga képes volt kényszeríteni a bárka kapitányát és őt matrózát, hogy elvigyék az öböl egy északibb pontjára. Bothell nevű helység közelében rábukkant a sheriff csapatja, mit üldözésére küldtek, de Tracey agyonlőtt egy deputy sheriffet, az üldöző csapat másik két tagját megsebezte és elmenekült. Este megint rábukkant egy üldöző csapat farmházban, de Tracey utat tört magának, megölve két rendőrt és megint elmenekült. Két napig megint nyoma veszett, de július 6-ikán megtudták, hogy Tracey eljutott Meadow Pointig s ott egy japán halászfut kényszerített, hogy evezzen vele Madison Pointig, az öböl másik partjára. Ott egy Johnson nevű farmert kényszerített, hogy ellassa eleséggel és ruhával, majd a farmert és nejét megkötözvén, a farmer Anderson nevű béresét kényszerítette, hogy a csónakba üljön vele és az evezőket kezelje. A farmer nejeének sikerülvén kibontakozni kötélkeiből, értesítette a sheriff-

fet, ki több hajót küldött Tracey üldözésére, de eredmény nélkül. Ugy hiszik, hogy Tracey a Madison Indian rezerváczió partra szállt, megölte Andersont és lóra téven szert, elmenekült az ottani vad vidékre, hol nincs kilátás elfogatására. Tracey, kinek fejére ötezer dollár van kitűzve, több száz ember és két hajó üldözte, de a vakmerő bandita képes volt menekülni! Tracey rászolgált az amerikai lapok által ráruházott jelzőre!

Derék rendőrfőnök. Minneapolisban, Minnesota állam e nevezetes városában, napok óta folyik a végtárgyalás Frederick W. Ames rendőrfőnök ellen. Azzal vádolják, hogy összeköttetésben állott a hamis játékosokkal s mindenféle rossz hírű persónával, kiktől rendszeres fizetést kapott azért, hogy háborítatlanul folytathassák fosztogatásukat. A derék rendőrfőnök, a polgármesternek Dr. A. A. Ames-nak öcsese és a végtárgyalásnál kitűnt, hogy a polgármester is rendszeres fizetést huzott a város haramiáitól. A tanuvallomások a városi rendőrségnek majd minden kiválóbb tagjára terhelők és valószínű, hogy polgármester, rendőrfőnök, rendőrkapitányok és detektívek mind börtönbe kerülnek. A szégyenletes állapotokról egy bátor újságíró rántotta le a leplet.

A hét bünkrónikája. Duponttól félmért-földre, nyugatra, Chicagótól 19 mért-földre vasuti rablók föltartóztatták a Chicago Rock Island and Pacific vasutnak Denver Express nevű személyvonatát és az express kocsit hivatalnokát hasba lövén, elraboltak egy ókszerrel telt zacskót. Két rabló a zsákmánnyal elmenekült, a harmadikat elfogta a vonat személyzete.

— Oneida N. Y. mellett egy fámházban Holmer György merényletet akart elkövetni a 17 éves Witts Cora ellen, kit egyedül talált. De a leány revolvert rántott és két lövéssel agyonlőtte a fiacskót.

Egy magyar gyárról.

(Ajánlva a magyar kereskedők figyelmébe.)

Sáros megye északi részén csendben csak a legközelebbi környéktől ismerve működik egy igazi magyar gyár, a mely a magyar ipar fejlettségét, a magyar szellemnek a diadalát hirdeti. Ez a gyár a Bártfai papír maché és játékszergyár.

Ez a gyár megmutatta, hogy a magyar ipart oda lehet fejleszteni, hogy a külfölddel is megállja a versenyt, megmutatta, hogy reklamok, nagyhangú felhívások nélkül is lehet terjeszteni a magyar ipar termékeit. Ezrével szállítja külföldre a magyar speciálisokat, játékszerket.

És míg a külföld olismeri árucikkjeinek jószágát, addig a saját honfitársai a magukat magyaripar pártolónak nevező kereskedők nem támogatják. Nürnbergi, genfi játékszerrel telve az üzlet, de vajjon van e közöttük egy is, aki magyar gyárból szerezne be cikkeiket?

Láttam a gyárat harmadéve, láttam most is. Az időközben leégett épületet ujonnan felépítették, berendezését, felszerelését javították, úgy, hogy bármely gyárral kiállja a versenyt. A gyár tót munkásokat foglalkoztat és nevel a belépett tót gyermekekből ügyes, de mindennekfelett magyar embereket. Nevel, mert megtanítja őket arra, hogy nem kell idegenbe menni, ad nekik foglalkozást és magyar vezetői révén magyarul beszélni is megtanítja őket.

A ki volt a milleniumi kiállításon, az emlékezhetik a hadászati pavillon életnagyságu katonamintáira. Akárhány derék magyar gazdával megesett, hogy szerencsés jó napokat kívánt a feszes haptákban álló katonának.

Ezeket az alakokat is a bártfai papír maché gyár készítette.

Bizony jólesik elgondolni az embernek, hogy míg mindenféle idegen nemzetiségek foglalgatják el az ösök örökét, addig nem messze a hős Rakóczy zugó hársfától egy magyar ember magyar gyára, magyar embereket nevel. És ezek közt nem fogamzot tak, de nem is fognak fogamzani a pánsz áv apostolok izgató igéi és még talán megérjük, hogy a nagy szabadsághősnek szívét lelkét megindító nótáját fogják énekelni a fehér szűrös tót gyermekek.

Maga Bártfa város magyar iskoláival, de a fürdő is magyar vendégeivel hazafias missziót teljesít. A legtöbb sáros megyei tót magyarul is beszél. A tótok sohasem voltak rossz magyarok, megmutatták 1848-ban, hogy ők is hazafiak. Egy-egy öreg tót „bácsi” még emlékezik a Kossuth apára. De inség és nyomor látogatta őket, éheznek. Szánalommal láthat az ember egy-egy állomáson viaszszárga arcú tótokat, akik munkát nem kapván, kiköltöznek Amerikába. Annál na gyobb jótétemény e vidékre nézve a gyár, mely egyrészt munkát ad a tótoknak, másrészt megtanítja őket a fafaragás és játékszer készítésre, melyeknek elárulásából megélhetnek.

Bártfafürdő, 1902. július 21.

Kuthi Sándor.

CSARNOK.

Vaterloo.

Ereckmann—Chatrián elbeszélése után fordította: ifjabb Mórincz Pál.

Saarburgban kvártélyezédelut kaptam. A vén Jaroisse könyvkötőhöz, a Goulden ur és Grédi anyám ösmerősehez kvártélyoztak be. Buche Jancsi, egy harbergi kocsis ember fia volt a kvártélyos cimborám, a ki bevonulása előtt káposztánál, burgonyánál aligha evett egyebet; most hat midőn asztalhoz ültünk csak egy falta a hust. Tisztára megrágtam még a csontokat is. Valóságosan idegessé tett ez a ragesálás.

Jaroisse apó hiába próbált vigasztalni, sőt még inkább ingerelte a fájdalommat.

E nap következő részét és az éjszakát Saarburgban töltöttük. Másnap Mazieres faluig marsoltunk, a következő nap Vic, aztán Solgne volt az állomásunk, ötödnap értünk Metzbe.

Mit mondjak erről a masirozásról. A por egész fehér kéreggel vonja be a gyalogos katonát. Egyik sem tart lépést. Fecsege, kíváncsiskodva koczognak a falun át. A szép lányokat, a kocsikat, szemétdombokat, jövő s menőket, lépcsős házakat mind megjegyzik, mindre van szavok. A szomorubbak pedig, kik otthon feleséget, régi barátokat, szerető kedveseket hagytak otthon a viszonzlítás reménye nélkül, nem ügyelnek semmire, minden mint csak árnyék húzódik el a szemök előtt. Száz lépéssel pedig odábbat már nem is gondolunk semmire.

Mindamellét Metz láttára felizgatód-tam. Magas templomok, öreg házak és homályos bástyák mereszkedtek felém. Csak-hogy mennél hamarébb árnyékos helyet érjünk, a rendkívüli hőségben biztatás nélkül

is kiléptünk. Eszembe jutott Desmichels ezredes. Nemi kis reménységem, de igen kis reménységem újra éledt s biztattam magamat: „Ó, ha mégis szerencsés lehetnék. Megtapogattam a levelet . . . Czabede most már nem igen beszélgetett velem, csak időnként vetett reám egy-egy pillantást. Egész megváltozott. A mi nem is csoda, hisz ő őrmester volt és én pedig közönséges gyalogos katoná. Aztán hogy mit határoz ez? A szeretetet illetőleg semmit. Mi még mindig egyformán szerettük egymást, de azért mégis csak különbözök voltunk.

Buche Jancsi hátát göbitve, valóságosan két ballábbal masirozott mellettem. Csak időnként szólott. Akkor is a bakkancs ellen panaszkodott, hogy meztilláb könnyebb volna a gyaloglás és hogy a bakkancsot tulajdonképpen csak parádés kivonulásokhoz kellene felhuzni. Az oktatóaltisztja két hónap alatt sem egyenesítette ki sem a vállát, sem a lábát, hanem azért a maga módja szerint iszonyu jól és fáradhatatlanul gyalogolt.

Délután öt órakor értünk a külsőorséghez. A szolgálattelvő tiszt a jelszót ki-kérdezvén, ránk kiáltott:

— Mehetsz!

(Folyt köv.)

Szerkesztői üzenetek.

K. I. Hadház. Nincs rá kilátás. El van már az ígérve. A mi pedig a szíves baráti meghívást illeti, annak — mihielt elfoglaltságunk engedi — egyik délután eleget teszünk; no de természetesen addig, míg az ászokról a csurgó alá nem került az a — hordó . . . Isten ve etek.

Kósahegyi. Lublófürdő. A kedves megemlékezést és a szép, hazafias cikket köszönjük. Más cikkeket is hálás köszönettel fogadnánk a mi tisztelt kitűnő elvtársunktól és barátunktól. Vidám nyaralást kívánunk.

G. I. A tárczát megkaptuk.

N. N. diák H. Nánás. A „Bokréta”-ról írott ösmertetést folytatjuk. Valóban derék magyar versírók ők. Azonban a fiatal költőnek felemlített költeményét nem közölhetjük, mert ilyen terjedelmesebb verses műre nincs lapunknak tere. Egyébként levelet alkalmilag átadjuk az illető fiatal költők egyikének.

K. S. Bártfafürdő. Mint fiatal barátunk láthatja, közöltük a levelet. Midőn évente csak játékszerért is milliók vándorolnak ki a külföldre, ekkor a bártfai játékszeripar valóban kötelességek kereskedőknek, mint közönségnek pártolni. E cél szolgálattát tekintve közöltük levelét, melyben ön olyasmit is felfedez, a mit senki sem vont kétségbe, hogy t. i. a sárosi tótok is jó hazafiak. Az irályára is fordítson nagyobb gondot. Most a fürdői pihe-nése alatt hasznosan forgathatná A Rany János atyánk költeményeit, a Toldiról szerzett regéket, melyek a zamatos ősi magyar nyelvnek, kifejezéseknak valóságos kincses háza.

S. M. Borszék. Öreg barátunk hazafias cikkét, mely a szegény székely testvéreink árvaságáról oly megkapó képet fest, közöltük. Miskor is szívesen látjuk.

H. Z. (Weszprémből) Reichenhall. Levelét, melyet hű református meggyőződése diktált, eljuttatjuk illetékes helyre. Ennél egyebet nem tehetünk, mert hisz tetszik talán ösmerni a magyar közmondást, hogy „Csunya madár . . .” Ó, az ilyen kérdést nem az újságban, legalább nem politikai újságban, hanem az illetékes körökben kell elintézni. Egyébként is meglelt, koros emberekről van szó, akikre éppen úgy felfér a nyári üdülés, mint uraságotra.

„Magyar Isten” verset nem közölhetjük. Jól gondolta ki, de igen szikáran találta fel. Pedig a poéta-művészet sokban hasonlít a szakácsművészet-hez, többször a feltalálásban rejlik az élvezet.

Nyilttér.**Nyári selymek**

és foulard szövetek, a legutolsó újdonságok, egyszerű és elegáns mintákkal, sima és mintázott kelmékből.

Magánfeleknek bérmentes és vámmentes szétküldés, legolesőbb nagybani árakhoz. Ezernyi elismerő levél. Minták bérmentve. Svájcba 22 fl. levélb. kell.

Union selyemszövőgyár

Adolf Grieder & Cie Zürich (Schweicz.)

kir. udv. szállítók.

Melichár vetőgépek

12. 14. 16. 18. 20. 22. 24. soros

leszállított ár mellett

Becker lánczos eke 22 frtért

kizárólagosan csakis

Klein Jakab

gépraktárában kapható Piacz-utca 26., a nagy trafik udvarán.

Zala drill sorvetőgép 17 soros.

Alkalmi vétel ugyanott 400 koronáért.

APRÓ HIRDETESEK.

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Ház árverés. (Kossuth-u 31. sz.) f. é. aug.

hó 6-án d. u. 3 órakor a depr. kir. tsvszék-nél; feltételek megtekinthetők ugyanott és dr. Kocsár Gábor ügyvéd irodájában.

Biliárd asztal forgatható és jó karban levő megvételre kerestetik. Ajánlatok a Hajdunánási Gazdakörhöz intézendők.

Szép bajusz nyerhető rövid időn a híres

„Hajdusági pedró” használata által. Egy doboz 40 fl. Kapható Debreczenben **Tóth Béla** gyógyszerárában, valamint a készítő **Grósz Nagy Ferencz** gyógyszerésznél H.-Szoboszlón.

Denaturált szesz a

legerősebb 1 l. üveg nélkül 20 kr. Kapható Czeglédy és Polgárnál.

500—600 mmázsa

finom csemege fajszőlőt megvételre keresek. Kepes Sándor ezet raktára Piacz 26.

Eladó fák. 750-ből választva 600

szálfa eladó. Ugyanott kifaragott lábfák és szilfák szinte kaphatók, valamint 2 1/2 öl varga tűzifa eladó. Honvéd-u. 62.

H.-Böszörményben 1

magtár, melybe 4—500 mmázsa termény elfér, olesó árban kiadó. Értekezni Debreczenben Varga-u. 43 sz. a. a tulajdonossal.

Tanuló fűszerüzletbe

teljes ellátás mellett azonali belépésre kerestetik. Czim a kiadóban.

Kiadó lakás. Szép világos, ma-

gas, egészséges 2 vagy 3 szobás udvari lakás kiadó Darabos-u. 59 sz. a.

Honvéd tiszthelyettesi egyenruhát

keresek megvételre. Czim a kiadóhivatalban.

Egy ház a csillag-

utczán üzlethelyiséggel eladó vagy aug. hó 1-től egész udvarával kiadó. Értekezni ugyanott a tulajdonossal.

Eladó vagy kiadó.

A vasut és esolnakázó tó mellett gyárhelyiségeknek, ipartelepnek, alkalmas új épület ugyanott lakások is kaphatók. Értekezni Kétmalom-u. 11.

Azonnali belépésre keresünk egy

a kettős könyvvitelben teljesen jártas könyvelőnt. Fénykép és bizonyítvány másolatokkal ellátott írásbeli ajánlatokat a fizetési igények megjelölésével kerünk. László Albert és társa könyvkereskedese.

Nyári ruhák, batistok, zefrek, áttört kelmék, picket mellények

tisztítását

kifogástalanul teljesíti

Hrabéczy Antal

ruhafestő és vegyszeti

tisztító intézete

Debreczen

Széchenyi utca 42.

Az általam legpontosabban összeállított és tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytisztító

SÓSBORSZESZ

mely már eddig is nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszerárában.

Ára egy kis üvegnek 45 kr., nagy üvegnek 90 kr.

≡ Vidéki megrendelések pontosan teljesítettek. ≡

Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel ingyen adatik.

Tóth Béla gyógyszerárája és illatszerraktára
DEBRECZENBEN (Tisza palota.)

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostáival szemben.

